

Gymnasieelevernas måluppfyllelse

Lapplands kommunalförbund

November 2020

Ida Pelli, Revisionskonsult

Hans Forsström, kvalitetssäkrare

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Rekommendationer	3
Inledning	4
Bakgrund	4
Syfte och revisionsfrågor	4
lakttagelser och bedömningar	6
Är verksamheten organiserad på ett sätt som ger eleverna goda förutsättningar till hög måluppfyllelse avseende elevernas kunskapsmål?	6
lakttagelser	6
Organisation av personella resurser	7
Bedömning	9
Fördelas resurser utifrån elevernas behov och förutsättningar?	10
lakttagelser	10
Bedömning	12
Finns en god budgetdisciplin i verksamheten?	12
lakttagelser	12
Bedömning	13
Finns uttalade förväntningar på goda skolresultat?	13
lakttagelser	13
Bedömning	15
Vilka beslut och åtgärder har nämnden vidtagit/planerar sedan revisorernas granskning av kvalitetsarbetet 2019?	15
lakttagelser	15
Bedömning	16
Återrapporteras elevernas måluppfyllelse systematiskt till nämnden? Vidtar nämnden aktiva åtgärder vid bristande måluppfyllelse?	16
Bedömning	18
Revisionell bedömning	19
Rekommendationer	19
Bedömning utifrån revisionsfråga	20
Bilagor	22

Sammanfattning

Denna revisionsgranskning har syftat till att pröva om gymnasienämnden säkerställer att de resurser som avsätts till gymnasieskolan används på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt för att ge eleverna goda förutsättningar till hög måluppfyllelse vad avser kunskapsmålen, och om den interna kontrollen inom området är tillräcklig.

I korthet har granskningen bland annat visat att andelen elever med examen/studiebevis inom 3 år skiljer sig mellan kommunerna. Avseende behöriga lärare är detta en utmaning inom förbundet, dock framhålls att det fungerar väl att t ex dela resurser mellan enheterna. Organisation och samverkan med elevhälsan fungerar olika väl, och i intervjuer framgår svårigheter att t ex arbeta förebyggande. Det saknas en resursfördelningsmodell som tar hänsyn till elevers olika förutsättningar och behov. Nämnden har antagit riktlinjer för att bättre följa upp ekonomin, och det framgår att nämnden följer upp negativa avvikelser. Av enheternas utvecklingsplaner framgår att det inom vissa program är svårt att motivera elever till höga resultat, samt att frånvaro upplevs som den största påverkansfaktorn. Nämnden får löpande uppföljning av måluppfyllelse och av protokollen framgår inte några beslut utifrån återrapporteringen. Det saknas analys på huvudmannanivå mellan måluppfyllelse och enheternas analyser av behov, t ex vilka åtgärder som krävs från central nivå utifrån enheternas förutsättningar. Bedömningen av respektive revisionsfråga framgår nedanför.

Revisionsfråga 1: Är verksamheten organiserad på ett sätt som ger eleverna goda förutsättningar till hög måluppfyllelse avseende elevernas kunskapsmål?

Bedömning är att revisionsfrågan är delvis uppfylld.

Revisionsfråga 2: Fördelas resurser utifrån elevernas behov och förutsättningar?

Bedömning är att revisionsfrågan ej är uppfylld.

Revisionsfråga 3: Finns en god budgetdisciplin i verksamheten?

Bedömning är att revisionsfrågan är uppfylld.

Revisionsfråga 4: Finns uttalade förväntningar på goda skolresultat?

Bedömning är att revisionsfrågan är delvis uppfylld.

Revisionsfråga 5: Vilka beslut och åtgärder har nämnden vidtagit/planerar sedan revisorernas granskning av kvalitetsarbetet 2019?

Bedömning är att revisionsfrågan är uppfylld.

Revisionsfråga 6: Återrapporteras elevernas måluppfyllelse systematiskt till nämnden?

Bedömning är att revisionsfrågan är uppfylld.

Revisionsfråga 7: Vidtar nämnden aktiva åtgärder vid bristande måluppfyllelse?

Bedömning är att revisionsfrågan ej är uppfylld.

Bedömning

Den revisionella bedömningen är att gymnasienämnden inte i tillräcklig grad säkerställer att de resurser som avsätts till gymnasieskolan används på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt för att ge eleverna goda förutsättningar till hög måluppfyllelse vad avser kunskapsmålen, samt att den interna kontrollen inom området inte helt är tillräcklig.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheter föreslår vi gymnasienämnden att pröva följande rekommendationer:

- Att gymnasienämnden säkerställer att organisationen av personella resurser, t ex behöriga lärare och elevhälsan, är tillfredsställande för samtliga enheter.
- Att gymnasienämnden prövar behovet av en resursfördelningsmodell för att säkerställa att resurser fördelas utifrån elevernas förutsättningar och behov, t ex genom en analys av olika påverkansfaktorer.
- Att gymnasienämnden utvärderar förbundets arbete med mål för goda studieresultat, samt hur förbundet kopplat till detta kan arbeta med att minska frånvaro.
- Att gymnasienämnden säkerställer att en analys sker kopplat till måluppfyllelse, t ex vilka åtgärder som krävs från central nivå utifrån enheternas behov och förutsättningar.
- Att gymnasienämnden prövar behovet av en gymnasieskolplan.

Inledning

Bakgrund

Förbundets revisorer har med hänsyn till risk och väsentlighet bedömt det angeläget att göra en granskning av gymnasieelevernas måluppfyllelse. Revisionsobjektet i granskningen är gymnasienämnden. Kommuner (läs förbundet) ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov (SL 2:8a). Rektor beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov (SL2:10).

Gymnasienämnden ansvarar för att förbundet fullgör sitt uppdrag avseende gymnasieskolan. I huvudmannens övergripande ansvar ingår att ge alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (Skollagen 3:3). Inom förbundet ses en ökad brist på behörig personal. Särskilt svårt är det att finna lärare som är behöriga i de ämnen de undervisar i. Samtidigt noteras att alla fyra medlemskommuner inom LKF har en högre nettokostnad för gymnasieskolan än Sveriges kommuner i genomsnitt.

För LKF kan antas att detta sammantaget påverkar förutsättningarna för måluppfyllelsen avseende elevernas kunskapsmål. Statistik visar vidare på att andelen elever som uppnår grundläggande behörighet till universitet och högskola är lägre i alla fyra medlemskommuner än i riket, samt att även andelen som lämnar gymnasiet med examen eller studiebevis i Gällivare och Jokkmokk är lägre än i riket.

Revisorerna granskade under 2019 gymnasiets kvalitetsarbete och bedömningen var att kvalitetsarbete inte bedrevs på ett ändamålsenligt sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att granska och pröva om gymnasienämnden säkerställer att de resurser som avsätts till gymnasieskolan används på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt för att ge eleverna goda förutsättningar till hög måluppfyllelse vad avser kunskapsmålen, och om den interna kontrollen inom området är tillräcklig?

Granskningen omfattar följande revisionsfrågor:

- Är verksamheten organiserad på ett sätt som ger eleverna goda förutsättningar till hög måluppfyllelse avseende elevernas kunskapsmål?
- Fördelas resurser utifrån elevernas behov och förutsättningar?
- Finns en god budgetdisciplin i verksamheten?
- Finns uttalade förväntningar på goda skolresultat?
- Vilka beslut och åtgärder har nämnden vidtagit/planerar sedan revisorernas granskning av kvalitetsarbetet 2019?
- Åtterrapporerar elevernas måluppfyllelse systematiskt till nämnden?
- Vidtar nämnden aktiva åtgärder vid bristande måluppfyllelse?

Revisionskriterier

- Kommunallagen kap 6:6.
- Skollagens kapitel 2-4 samt kapitel 10.

Avgränsning

Granskningen avgränsas i huvudsak till år 2020.

Metod

- Dokumentgranskning har genomförts av styrande dokument, såsom reglemente och förbundsordning, övergripande utvecklingsplan, enheternas utvecklingsplaner, budget, budgetdirektiv, rutiner för budgetuppföljning, riktlinjer för internkontroll, internkontrollplan, elevenkät samt nämndprotokoll. En sammanställning av samtliga underlag finns i bilagan.
- Intervjuer med nämndens ordförande och vice ordförande, gymnasiechef, biträdande gymnasiechef, controller, förbundschef samt två gruppintervjuer, en med fyra rektorer och en med fyra lärare. Samtliga som har intervjuats har haft möjlighet att faktakontrollera rapporten.

Iakttagelser och bedömningar

Är verksamheten organiserad på ett sätt som ger eleverna goda förutsättningar till hög måluppfyllelse avseende elevernas kunskapsmål?

Iakttagelser

Enligt skollagen (2010:800) 2 kap. 2 § är kommuner huvudmän för gymnasieskola och gymnasiesärskola och varje kommun ska ha en nämnd som ska fullgöra kommunens uppgifter. Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen samt håller en god kvalitet. I *Förbundsordning för Lapplands kommunalförbund*, 2015-06-22, framgår hur kommunalförbundet är organiserat. Bland annat att förbundsdirektionen tillsätter en gymnasienämnd som ansvarar för gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. I *Reglemente för gymnasienämnd - Lapplands gymnasium*, 2017-03-08, framgår att gymnasienämnden fullgör alla förbundsmedlemmars uppdrag i enlighet med skollagen.

Nämnden ansvarar, enligt reglementet, för att verksamheten har en effektiv och ändamålsenlig organisation. Nämnden ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med en fastställd gymnasieskolplan, gällande lag, mål och riktlinjer, förbundsordning och reglemente. Av intervjuer framgår att den övergripande utvecklingsplanen, tillsammans med tex vision för lapplands gymnasium och internkontrollplanen, ersätter gymnasieskolplanen. Direktionen uppges inte heller ha efterfrågat en gymnasieskolplan.

Enligt skollagen ska huvudmannen utse en skolchef som ska se till att de föreskrifter som gäller för utbildningen följs. Rektorer leder i sin tur den pedagogiska verksamheten och ska verka för att utbildningen utvecklas, enligt 2 kap. 9-10 §§. Gymnasieskolans verksamhet leds av gymnasiechef tillika skolchef. Förbundet har även en skolchef för vuxenutbildningen. Lapplands kommunalförbund har totalt fyra gymnasieskolor. Lapplands gymnasium (LG) Pajala, LG Gällivare, LG Kiruna och LG Jokkmokk. Det finns en rektor per skolenhet. Pajala och Jokkmokk har varsin enhet, Kiruna tre enheter och Gällivare tre enheter. Totalt finns åtta rektorer.

Det finns ca 20 gymnasieprogram, nationella-, introduktions-, och riksrekryterande program samt gymnasiesärskolor på varje ort. Av *Delårsredovisning 202006* framgår att det under vårterminen 2020 studerade 1 511 elever på gymnasiet. Elevantalet har minskat under terminen, vilket bl a beror på färre nyanlända elever. Nedan framgår resultaten för hela förbundet.

Tabell 1: Resultat förbunds nivå	2019	2018	2017	2016
Genomsnittligt betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning, studiebevis eller examen	14,8	14,5	14,6	14,2
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 3 år, andel (%)	66,9%	67,9%	69%	65%

Källa: Förbundets sammanställda statistik från Skolverket

Om man delar upp statistiken på kommun ser statistiken för läsåret 2019/2020 gällande betyg, examen och behöriga lärare ut som följer:

Tabell 2: Resultat kommunnivå

Kommun	Snittbetyg 2019	Andel med examen/studiebevis inom 3 år (%)	Andel lärare med behörighet i minst ett ämne, inkl introduktionsprogram
Gällivare	14,7	64%	74,2%
Kiruna	15,0	70,8%	78,3%
Jokkmokk	14,6	54,8%	83,3%
Pajala	15,2	65%	57,1%

Källa: Skolverkets öppna jämförelser för läsåret 2019/2020

Det framgår av tabellerna ovan att det skiljer sig en del mellan skolorna, särskilt avseende andelen elever med examen/studiebevis samt andelen behöriga lärare. I jämförelse med riket var snittbetyget läsåret 2018/2019 14,4 totalt för avgångselever, vilket gör att samtliga skolor har högre snittbetyg än riket. För riket totalt var andelen elever med examen eller studiebevis 71,8%, där samtliga skolor ligger under rikssnittet. För behöriga lärare ligger rikssnittet för tjänstgörande lärare, inklusive introduktionsprogram, med legitimation på 80,5%, där ligger LG Jokkmokk över riket och övriga under. Vi noterar att sambandet är svagt mellan behöriga lärare och studieresultat.

Organisation av personella resurser

Behöriga lärare

Gällande behöriga lärare framgår det av skollagen (2010:800) 10 kap. 13 § att endast den som har legitimation som lärare är behörig att undervisa. Det finns undantag från regeln om legitimation, till exempel om det saknas tillgång till någon som uppfyller kraven eller om det finns särskilda skäl med hänsyn till eleverna. En lärare som saknar legitimation ska i så stor utsträckning som möjligt ha en motsvarande utbildning.

Utifrån *gymnasienämndens protokoll 2020-02-12*, framgår att rekrytering av behöriga lärare är en utmaning, särskilt att rekrytera lärare som är behöriga i alla ämnen de undervisar i. För att kunna tillsätta alla tjänster har ett antal obehöriga lärare anställts. Vissa saknar helt behörighet och vissa behörighet i något ämne. För yrkeslärare noteras att det är få sökande till tjänsterna och knappt någon behörig sökande. Enligt intervjuer upplevs det finnas en stark konkurrens från näringslivet vilket försvårar rekryteringen av yrkeslärare. Det framgår av skolverkets statistik att det totalt bland lärarna i förbundet, 81,4 stycken enligt statistiken, är 78,3% behöriga lärare. För yrkeslärare är 29,9% av lärarna behöriga.

I *gymnasienämndens protokoll 2020-04-01* framgår en uppföljning av personalläget avseende övertalighet på ett minskat elevunderlag på vissa program, vakanser, rekryteringar och framtida behov. Nämnden fattade beslut om att uppdra till de yrkesförberedande programmen att planera och säkerställa personal för de praktiska kurserna. I *gymnasienämndens protokoll 2020-09-30* saknas en uppföljning av ärendet.

Liknande information framgår av *Delårsredovisningen 202006*. Rekrytering av behöriga lärare är fortsatt en utmaning och att ett antal obehöriga lärare har anställts. Gällande yrkeslärare framgår, likt tidigare, få sökande och knapp några behöriga sökande till tjänsterna. Det framgår att förbundet strävar efter att utbilda de behöriga yrkeslärare som anställs genom den så kallade VAL-utbildningen, som ger en pedagogisk kompetens till de som sedan tidigare har kunskaper inom yrkesområdet. Av intervjuer framgår att ett antal obehöriga lärare deltagit i VAL-utbildningen vilket upplevs positivt. Det finns ingen gemensam sammanställning av vilka som gått utbildningen, eller någon uppföljning av om satsningen haft väntad effekt.

Av intervjuer framgår den generella uppfattningen är att behörigheten är relativt god inom de teoretiska ämnena. Bland yrkeslärare upplever samtliga intervjuade att tillgången på behörig personal är en stor utmaning. Något som framkommer från flera intervjuade är att det finns en väl fungerande samverkan i förbundet om att t ex dela resurser via fjärrundervisning och på så sätt se till att ha behöriga lärare över kommungränserna. Flera lyfter fram att det finns en stor kompetens inom just distansundervisning, och att det fungerar bra.

Det framgår vidare att det saknas en kompetensförsörjningsplan. Det framgår också att det bland rektorer och lärare önskas att förbundet skulle arbeta mer aktivt genom att t ex marknadsföra sig på högskolor i rekryteringssyfte. Av intervjuer på central nivå framkommer att det pågår ett arbete med att utveckla förbundets kompetensplanering. Gymnasienämnden har, enligt intervjuer, diskuterat frågan om att ordna en workshop för att ta fram målgrupper för en rekryteringskampanj. Dock har inget beslut fattats men hänvisning till coronapandemin. Vidare framgår att det upplevs svårt att från skolenheterna få stöd med rekrytering av behöriga lärare, då alla kämpar med samma problem och det är svårt att se vad för typ av stöd som skulle kunna erbjudas.

Förstelärare

Förstelärrerformen infördes 2013 med syfte att skapa fler karriärmöjligheter för lärare och för att göra yrket mer attraktivt. Enligt kraven ska en förstelärare vara legitimerad och inneha minst fyra års väl vitsordat arbete med undervisning. En förstelärare får 5.000 kr mer i lön vilket finansieras av Skolverket. Inom Lapplands Gymnasium är uppdraget tidsbegränsat till 3 år. Av *gymnasienämndens protokoll 2020-08-26* framgår information om förstelärare. Det finns totalt 15 förstelärare och fördelningen inom förbundet ser ut som följer: Gällivare 4 st, Jokkmokk 2 st, Kiruna 6 st och Pajala 3 st.

Det framgår av protokollet att försteläraryppdragen både innehållit en stödfunktion för icke legitimerade lärare i bedömning/betygssättning samt specifika uppdrag som sett olika ut beroende på skolans behov, t ex utveckling av fjärrundervisning. Det framgår vidare att det under hösten pågår en nyrekrytering av förstelärare då 12 av uppdragen går ut. Enligt *gymnasienämndens protokoll 2020-09-30* har en arbetsgrupp startats upp för att inventera vilka uppdrag gymnasiet behöver för perioden 2021 – 2023. Enligt intervjuer pågår ett arbete med att hitta nya former för förstelärartjänster, t ex att hitta rätt fokusområden och att nyttja förstelärarna på rätt sätt för att tydligt och målinriktat stödja skolutveckling.

Elevhälsa

Enligt skollagen (2010:800) 2. kap 25 § ska elevhälsan omfatta bl a medicinska, psykologiska och specialpedagogiska insatser, vilka ska stödja elevens utveckling mot utbildningens mål. Det är huvudmannen som utifrån lokala behov och förutsättningar avgör hur mycket personal som ska finnas samt vilken kompetens som behövs. Elevhälsan är en så kallad fri nyttighet som gymnasieskolorna kan ta del av. Enligt intervjuer är det respektive medlemskommun som är huvudman för elevhälsan.

Vi har tagit del av *Elevhälsoplan för Lapplands gymnasium Gällivare, 2020-05-13*. Där framgår vilka resurser som finns, och hur arbetet bedrivs, inom elevhälsan i kommunen. Enligt intervjuer pågår det en dialog mellan förbundet och företrädare från elevhälsan i samtliga kommuner för att se hur samverkan kan bli bättre. Enligt intervjuer finns det vissa svårigheter att samarbeta då det är olika huvudmän, exempelvis vid planering av gemensamma aktiviteter. Från central nivå framkommer i intervjuer att det är upp till rektorerna att arbeta med elevhälsan lokalt.

Av intervjuer med lärare och rektorer framgår vidare att det ser olika ut i kommunerna rörande elevhälsans resurser. Vissa upplever att det finns bra med resurser och väl fungerande samverkan, samt möjlighet att t ex arbeta hälsofrämjande. Andra menar att resurser finns att tillgå när behov uppstår, men att det saknas tillräckliga resurser för att arbeta förebyggande.

Studie-och yrkesvägledare samt kompetensutveckling

Resurserna för studie-och yrkesvägledare ägs av gymnasieskolan. Det har, enligt intervjuer, varit svårt att rekrytera personal i vissa kommuner. Dock uppges att resurser har delats inom förbundet för att på så sätt stötta upp verksamheten.

Gällande organisering av kompetensutveckling framgår det från rektorer och lärare att det finns en del gemensamma utbildningar, men att kompetensutveckling generellt är ett utvecklingsområde. Det uppges särskilt saknas resurser för utbildning inom lärares specifika ämnesområden, t ex samhällskunskap. Vidare uppges att resor till utbildningar blir särskilt kostsamma utifrån att många är förlagda i storstadsområdena, vilket minskar möjligheten att delta. Det framkommer i intervjuer med rektorer och lärare att resurser generellt upplevs ha minskat för utbildning, men även för erfarenhetsutbyte internt t ex för samverkan inom förstelärarnätverket. Samtidigt framgår även att det varit perioder när det varit för mycket resor och erfarenhetsutbyte lokalt, och att det då önskats tid för att också implementera lärdomar och arbetssätt.

Från centralt håll lyfts t ex LKAB-akademin upp som en möjlighet för förbundet att söka extra medel för utbildning. Vidare framkommer att det, på grund av situationen med corona, också minskat en del i gemensamma aktiviteter inom förbundet.

Bedömning

Bedömningen är att verksamheten delvis är organiserad på ett sätt som ger eleverna goda förutsättningar till hög måluppfyllelse avseende elevernas kunskapsmål.

Bedömningen baseras på att det, avseende andel elever med examen/studiebevis inom 3 år, skiljer sig en del mellan kommunerna. Avseende behöriga lärare, och särskilt yrkeslärare, är detta en utmaning inom förbundet. Det ser även olika ut med behörighet

mellan kommunerna, dock framhålls att det fungerar väl att t ex dela resurser inom förbundet. Organisation och samverkan med elevhälsan fungerar olika väl i kommunerna, och i intervjuer framgår svårigheter att t ex arbeta förebyggande pga brist på resurser. Försteläraryuppdraget är organiserat och utvärderas löpande. Det uppges finnas behov av kompetensutveckling, särskilt inom specifika ämnen.

Fördelas resurser utifrån elevernas behov och förutsättningar?

lakttagelser

Enligt skollagen kap 2 § 8 b ska kommuner, läs förbundet, fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Enligt 3 kap 2 § ska alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver för att de, utifrån sina egna förutsättningar, ska utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

I underlaget *Budgetdirektiv Gymnasiet 2020*, 2019-10-11, framgår ramarna för hela förbundet, dvs kansliet, Lapplands Gymnasium och Lapplands Lärcentra. Totalbudget för gymnasieskolan är 194 430 tkr, samt ytterligare 4 500 tkr för skidgymnasiet i Gällivare. Anledningen till att skidgymnasiet faktureras kommunen separat är nytt för året. Det beror, enligt intervjuer, på att det utifrån en extern utvärdering pekats ut som en särskilt dyr utbildning. Det framgår vidare i budgetdirektivet att verksamhetsramarna fördelas av förbundschef, gymnasiechef och vuxenutbildningschef. Därefter följer en instruktion för hur budgeten ska dokumenteras utifrån en viss mall, t ex hur intäkter ska skrivas in och hur medlen t ex är budgeterade för läromedelskostnader.

Vi har tagit del av *Internbudget LG 2020*, som anger de interna budgetramarna för 2019 och 2020. Det framgår hur mycket medel respektive kommuns gymnasieskola har i anslag och vilken summa som rektorerna fogar över. Vi har också tagit del av *Budgetsammanställning 2020*, som i mer detalj beskriver budget för perioden 2019-2022 per enhet. Det framgår också förslag till ramminskning för samtliga verksamheter inom förbundet, bla en ramminskning för gymnasiet om 1 736 tkr. Det framgår också exempelvis en prognos för antal skolungdomar per kommun.

Det framgår i *Delårsredovisning 202006* att det pågår en diskussion om processen kring vidareutveckling av principerna för kostnadsfördelning mellan medlemskommunerna, och att detta ska fortsätta under året. Fördelningen av kostnader för gymnasieverksamheten beskrivs, enligt *Delårsredovisning 202006*, sedan 2010 ha utgått från motsvarande budgeterad kostnad för befintlig gymnasieverksamhet i resp medlemskommun. Av information från förbundet beskrivs 2010 fungera som ett basår där varje medlem gick in med sitt budgeterade belopp. Olika kommuner hade också olika snittkostnad per elev, där Kiruna hade lägst kostnad och Pajala högst. Från år 2011 beräknas fördelningen om med hänsyn till förändringen av respektive medlemskommuns antal ungdomar i gymnasieålder. För hela budgetåret 2020 innebär det en fördelning av finansieringen för gymnasieverksamheten enligt följande: Kiruna 44,12%, Gällivare 32,01 %, Jokkmokk 9,44 %, Pajala 14,43 %. Budgeten per enhet anpassas, enligt intervjuer, utifrån elevantal. Av intervjuer framgår att det saknas en exakt fördelningsnyckel som visar hur budgeten ska fördelas mellan orterna, däremot finns det reglerat vad varje kommun ska betala in till Lapplands gymnasium.

I intervjuer beskrivs direktionen besluta om den totala budgeten för gymnasiet utifrån kommunernas inbetalda anslag. Fördelningen sker genom ett grundbelopp för respektive förbundsmedlem, baserad på den kostnad som varje kommun hade år 2010, enligt beskrivningen ovan. Det finns en fördelningsnyckel utifrån elevantal, samt viss justering för dyrare kostnader för exempelvis läromedel, enligt intervjuer.

Den ram som beslutas av direktionen fördelar nämnden därefter till gymnasiechef som tillsammans med biträdande gymnasiechef fördelar ut budgeten till de olika skolenheterna. Det framgår även av *Delegationsordning för Lapplands gymnasium*, 2018-06-13, att gymnasiechef har delegation på att anta budget samt omfördela medel mellan gymnasieskolor och kansliet. Rektor har delegation på att omfördela resurser inom sin skolenhet. Respektive rektor har en summa pengar som de får fördela internt. Enligt intervjuer framgår att det saknas fördelningsprinciper som utgår från exempelvis socioekonomisk situation eller kunskapsresultat. Den fördelning som görs är utifrån elevantal, tidigare års budget samt utifrån kostnad/elev utifrån vilket program de går.

Av *gymnasienämndens protokoll 2020-08-26* framgår att det är en stor andel av eleverna, 56%, som går yrkesprogram jämfört med 33% i riket. Av intervjuer framgår att dessa program också är dyrare per elev, samt att det gör att förbundet generellt har högre kostnader jämfört med riket. Det framgår olika uppfattningar i intervjuer om det finns en fördelning utifrån programkostnader, då elever på yrkesprogram är dyrare, i budgetfördelning. Vissa anser att det finns en fördelning, medan andra menar att det saknas. Vidare framgår av intervjuer med rektorer och lärare att den uppräknings som görs för t ex dyrare läromedel, för både yrkesutbildningar och teoretiska utbildningar, inte räcker till för den faktiska kostnadsökningen.

Det framgår av intervjuer att organiseringen av personella resurser framförallt hanteras på enhetsnivå, d v s att respektive rektor ansvarar för den interna organisationen. Dock framgår att behovsinventering av t ex personella resurser från enheterna tas upp i ledningsgrupp mellan rektorer och gymnasiechefen i samband med budgetarbetet. Av intervjuer framgår från rektorer och lärare att de har upplevt att det varit svårt att få igenom tilläggsäskanden. Exempelvis om situationen med elevantal kraftigt förändras under terminen och det krävs mer resurser uppges det i intervjuer vara svårt att få mer medel. I de fallen är uppfattningen i intervjuer att det handlar om att fördela om resurser inom skolan, vilket kan innebära att befintlig personal t ex specialpedagoger blir mer ansatta. Samtidigt noteras i intervjuer att företrädare från den centrala ledningen och nämnden inte känts vid att det kommit in äskanden utifrån tex ändrat elevantal.

Vidare framgår i intervjuer med rektorer och lärare att det saknas en fördelning av resurser för elever inom t ex språkintrödn som uppges behöva mer stöd i undervisningen. Det framgår av intervjuer att stödtjänster såsom inläsningstjänst, med möjlighet att få texter inlästa på annat språk än svenska, och språkstöd har dragits in, vilket uppges ha avgörande påverkan på elevernas möjligheter att nå godkända resultat. En annan aspekt som lyfts av intervjuade är att det kan vara svårt att få vikarier, och att det i flera enheter är uttalat att det inte tas in vikarier vid kortare frånvaro. Det finns, enligt intervjuer med lärare och rektorer, en övertidspott om 18 h per lärare att täcka upp för varandra. Dock upplevs det vara otydligt för hur, och om, dessa timmar ska fördelas för att t ex täcka upp som vikarie för varandra.

Bedömning

Bedömningen är att resurser inte fördelas utifrån elevernas behov och förutsättningar.

Bedömningen baseras på att det saknas en resursfördelningsmodell som tar hänsyn till elevers olika förutsättningar och behov. Fördelningen görs utifrån en uppräknad summa per kommun med korrigering för elevantal. I intervjuer framgår olika uppfattningar om, och på vilket sätt, kostnad/elev per program, t ex med hänsyn till dyrare kostnader för yrkeselever, tas med i beräkningen. Fördelning utifrån behov styrs främst på enhetsnivå. Det saknas analys av t ex faktorer som socioekonomi, föräldrars utbildningsnivå eller kunskapsresultat. I intervjuer uppges det vara bristfälliga resurser för t ex språkintröduktion, samt uppges svårt att t ex få extra resurser vid förändrat elevunderlag.

Finns en god budgetdisciplin i verksamheten?

lakttagelser

Enligt *Reglemente för gymnasienämnd - Lapplands gymnasium*, 2017-03-08, ska nämnden rapportera regelmässigt till direktionen hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret. Budget för 2020 beslutades under nämndsmötet 2019-12-11, enligt *gymnasienämndens protokoll 2019-12-11*.

I *Rutiner för budgetuppföljning Lapplands gymnasium*, 2020-09-11, framgår att en ny rutin har tagits fram för att följa upp budget med start budgetår 2020. Rutinen syftar till att ge ansvariga chefer stöd i budgetarbetet och hjälp med budgetdisciplin, samt att ge gymnasienämnden full insyn i ekonomin under hela budgetåret. Rutinen innebär att interkommunala kostnader och intäkter, intäkter, personalkostnader samt övriga kostnader följs upp varje månad, samt att kostnader per enhet tydliggörs. Sammanställningen kommuniceras med cheferna/ rektorerna och redovisas även på gymnasienämndens alla möten. Enligt intervjuer upplevs den nya budgetrutinen fungera väl, både för att nämnden ska få information om läget men det upplevs även positivt att enheterna vet hur de ligger till.

I *Budgetdirektiv Gymnasiet 2020*, 2019-10-11, framgår att det för år 2019 funnits ett krav på att återställa ett underskott på 6 177 tkr inom gymnasieskolan. Delar av detta sparades in under 2019, men för år 2020 återstod ett återställandekrav om 3 491 tkr. Det framgår vidare att förbundet budgeterat för ett sparbetning om 5 850 tkr, för att nå återställandekravet för år 2020. Att sparbetning varit högre än återställandekravet beror, enligt intervjuer, på de många osäkerhetsfaktorer som förbundet inte styr över och som kan påverka budgeten.

I *gymnasienämndens protokoll 2020-02-12*, framgår en ekonomisk rapport utifrån de nya riktlinjerna. Det framgår att förbundet sparbetning om 5 850 tkr inte har uppnåtts. Detta bland annat p g a uteblivna intäkter från Migrationsverket och kommunerna (bidrag för etablering), där verksamheterna budgeterat för ca 11 mkr men endast fått ca 5 mkr. Det framgår att alla gymnasieskolor, förutom Jokkmokk, hade en negativ avvikelse mellan 1,3 och 5,7 mkr. Gymnasienämnden fattade ett beslut att uppdra till förvaltningen att eftersöka medel hos Migrationsverket, samt att hos direktionen begära täckning hos kommunerna.

I *gymnasienämndens protokoll, 2020-04-01*, framgår också att den ekonomiska rapporten visar på ett negativt resultat, som beskrivs främst bero på ännu inte utbetalda intäkter från Skolverket. Samtliga gymnasieskolor visar på ett negativt resultat. Det framgår att nämnden beslutade att ha ett extrainsatt möte 16 april för att följa upp budgeten. Nämnden beslutade också att uppdra till rektorerna på de enheter som visar på negativa resultat, en i Kiruna och en i Gällivare, att göra en analys av orsakerna till budgetunderskottet samt föreslå åtgärder för att få en budget i balans. Slutligen beslutade nämnden om att ge förvaltningen i uppdrag att redovisa resultaten av de tidigare beslutade besparingsförslagen till nästa möte.

I *gymnasienämndens protokoll 2020-05-27 § 53* framgår en uppföljning av besparingsförslag. Besparingsförslagen finns inom fyra områden; ökad samläsning, utökad undervisning, introduktionsprogrammet språkintröduktion samt övrigt. Det innebär, enligt protokollet, att bl a elever ska läsa vissa kurser gemensamt, att förstelärarna ska undervisa fullt ut, att det sker en volymanpassning av personal på språkintröduktion samt att det har skett en minskning av antalet rektorer.

Av *gymnasienämndens protokoll 2020-08-26* framgår att det för hela förbundet är en positiv avvikelse. Det framgår att gymnasiet i Gällivare och Pajala redovisar en positiv avvikelse, medan Kiruna och Jokkmokk visar på en negativ avvikelse. Nämnden beslutade att ge förvaltningen i uppdrag att revidera budgetredovisningen så att kostnader för semester- och ferielöner samt retroaktiva löner framgår. I

Delårsredovisning 202006 framgår att förbundet uppvisar ett positivt delårsresultat och ett prognostiserat resultat för hela året om + 5 500 tkr. I *gymnasienämndens protokoll 2020-09-30* framgår också att sparbettinget på 5,85 mkr kommer att uppnås och återställande kravet om 3 491 tkr kommer att uppnås.

Enligt intervjuer är nämnden aktiv i att t ex begära förklaringar vid minusresultat, och att det ofta kan röra sig om kostnader som är svåra att styra över. Exempelvis då Migrationsverket i Kiruna stängde mitt i en termin, vilket gjorde att LG Kiruna tappade 100 elever samt bidrag från Migrationsverket, och stod med t ex kostnader för personal. Uppfattningen i intervjuer är vidare att budgetdisciplinen generellt är god.

Bedömning

Bedömningen är att det finns god budgetdisciplin i verksamheten.

Bedömningen baseras på att förbundets prognos är att underskottet från tidigare år kommer att återställas. Nämnden har antagit nya riktlinjer för att bättre följa upp förbundets och enheternas ekonomi, vilket i intervjuer uppges fungera bra. Det framgår att nämnden följer upp negativa avvikelser för enheterna avseende analys av vad underskott beror på samt åtgärdsförslag.

Finns uttalade förväntningar på goda skolresultat?

lakttagelser

Enligt skollagens 15 kap § 2 ska gymnasieskolan ge en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier samt för personlig utveckling och aktivt deltagande i samhällslivet.

Det övergripande målet för LKF beskrivs vara att åstadkomma en skolutveckling och en förbättring av elevernas resultat. Den övergripande utvecklingsplanen, *Utvecklingsplan*

Lapplands Gymnasium 2019 – 2021, är det verktyg som gymnasienämnden använder för att följa skolans arbete med bl a resultat. Den övergripande utvecklingsplanen definierar och mäter mål och varje enhet gör därefter en egen utvecklingsplan som ska stötta utvecklingen mot de övergripande målen. I den övergripande utvecklingsplanen finns ingångsvärden som hämtas från ett antal huvudområden, t ex visionen för Lapplands Gymnasium och utvecklingsområden i materialet Öppna jämförelser.

Det framgår ingångsvärden för ovanstående huvudområden både i *Lapplands gymnasiums systematiska kvalitetsarbete* och i *Övergripande utvecklingsplan bilaga*. Ingångsvärdena från underlagen ovanför bryts därefter ner till konkreta målsättningar, exempelvis att förbättra resultatet till nästkommande år. Genom att följa upp dessa mål på enheterna beskrivs det vara möjligt att koppla resultatutvecklingen till visionen och andra styrande målsättningar. I bilagan till utvecklingsplanen finns en matris som beskriver långsiktiga målsättningar. Matrisen ska uppdateras årligen enligt underlaget.

Vi har även tagit del av *Utvecklingsplan 2020* för samtliga enheter. De följer en gemensam mall och innehåller grunduppgifter om t ex antal elever, andel legitimerade lärare och budget. Sedan finns uppföljning av förra årets utvecklingsplan, måluppfyllelse samt t ex information om antal avhopp, elevutvärdering och medarbetarenkät. Slutligen specificerar varje enhet en sammanfattande analys och utvecklingsområden för kommande år. Det framgår av vissa utvecklingsplaner att det är svårt att motivera eleverna till hög måluppfyllelse, inom vissa program.

De målsättningar som har bäring på studieresultat från *Övergripande utvecklingsplan bilaga 2019* är sammanfattade i tabellen nedanför:

Tabell 3: Målsättningar utifrån den övergripande utvecklingsplanen

Delområde	Målsättning 2020	Målsättning 2021
Gymnasieelever med yrkesexamen för avgångselever Resultat per enhet > 80 %	Förbättring utifrån föregående års resultat	Förbättring utifrån föregående års resultat
Gymnasieelever med gymnasieexamen för avgångselever Resultat per enhet > 80 %	Förbättring utifrån föregående års resultat	Förbättring utifrån föregående års resultat
Gymnasieelever som helt avbryter sina studier under läsåret	Förbättring utifrån föregående års resultat	Förbättring utifrån föregående års resultat
Genomsnittlig betygspoäng för gymnasieelever med examen eller studiebevis avgångselever Resultat per enhet > 14,3 p som är rikets medelvärde	Förbättring utifrån föregående års resultat	Förbättring utifrån föregående års resultat
Gymnasieelever med grundläggande behörighet till universitet och högskola avgångselever Resultat per skola > 45 %	Förbättring utifrån föregående års resultat	Förbättring utifrån föregående års resultat
Skillnad flickor och pojkars betyg avgångselever Resultat per enhet < 1,5 p	Förbättring utifrån föregående års resultat	Förbättring utifrån föregående års resultat

Det framgår av enheternas *Utvecklingsplan 2020* att målen nås för flera områden, t ex att meritvärdet är högre än riket för de flesta program. Av intervjuer framgår att det inte skett någon diskussion om målen ska bytas ut eller revideras, men vissa menar att det är viktigt att fortsätta följa samma mål för att dessa inte ska tappas bort.

Enligt intervjuer med företrädare för ledningen ansvarar rektorerna för det lokala arbetet, samt för att analysera måluppfyllelse. Av intervjuer med rektorer och lärare framgår att det ständigt pågår arbete med att visa på förväntningar av goda resultat, t ex genom att strukturera undervisningen, tydliggöra syfte med olika moment, arbeta med återkoppling samt arbeta med att ha en bra relation till eleven.

Flera lyfter fram frånvaro som området med störst påverkan på studieresultat. Detta är också något som följs upp till nämnden löpande. Det finns, enligt intervjuer, ett pågående arbete om hur man ska komma tillrätta med frånvaro både inom enheterna och på central nivå. Vissa menar att det blivit en ökning av frånvaro, och det framgår av flera enheters *Utvecklingsplan 2020* att avhopp och frånvaro är ett problem. Det framgår också att det pågår arbete lokalt med att mer systematiskt fånga upp frånvaro samt att kommunicera med eleverna om vad det innebär, både i förlust av t ex studiebidrag men även kunskap. Vissa enheter lyfter också fram en koppling mellan psykisk ohälsa och frånvaro som ett område man behöver arbeta mer med.

Bedömning

Bedömningen är att det delvis finns uttalade förväntningar på goda skolresultat.

Bedömningen baseras på att det finns mål om goda studieresultat på förbunds nivå. Målet om högre meritvärde har dock uppnåtts, och det framgår av intervjuer att det inte varit någon diskussion om målet t ex därför ska revideras. Av enheternas utvecklingsplaner framgår att det inom vissa program är svårt att motivera elever till höga resultat, samt att frånvaro upplevs som den största påverkansfaktorn för måluppfyllelse. Det pågår arbete med att mer systematiskt fånga upp frånvaro på enhetsnivå.

Vilka beslut och åtgärder har nämnden vidtagit/planerar sedan revisorernas granskning av kvalitetsarbetet 2019?

lakttagelser

I *gymnasienämndens protokoll 2020-02-12* framkommer att nämnden har behandlat revisorernas granskning av kvalitetsarbetet, § 14. Beslutet från nämnden är att behandla den revisionella bedömningen under en seminariedag. I *gymnasienämndens protokoll 2020-04-01*, § 27, framgår att det varit svårt att organisera en seminariedag utifrån situationen med corona. Nämnden beslutade att ge förvaltningen i uppdrag att revidera den övergripande utvecklingsplanen så att den synkroniseras med enheternas utvecklingsplanen och att detta ska redovisa den 27 maj 2020.

Det framgår i *gymnasienämndens protokoll 2020-05-27* att en arbetsgrupp skapats för att arbeta med den övergripande utvecklingsplanen. Förändringar kommer, enligt protokollet, främst handla om att måluppfyllelser ska jämföras med nationell statistik och sen bearbetas på enhetsnivå. Nämnden beslutade att arbetet ska presenteras nästa

möte, samt att genomföra en digital seminariedag under oktober 2020. Det framgår av intervjuer att det inte har skett någon seminariedag utan att den fortsatt är uppskjuten pga coronapandemin. I *gymnasienämndens protokoll 2020-08-26* framkommer att gymnasiechefen meddelar att det behövs mer tid för att revidera den övergripande utvecklingsplanen. Och i *gymnasienämndens protokoll 2020-09-30* framgår att en arbetsplan har tagits fram för arbetet, och att ett förslag ska presenteras till gymnasienämnden v 48. Av intervjuer framgår att det pågår ett arbete med att utveckla den övergripande utvecklingsplanen i en arbetsgrupp, och att få till ett bättre underlag för att analys.

Bedömning

Bedömningen är att nämnden har vidtagit åtgärder utifrån revisorernas granskning av kvalitetsarbetet år 2019.

Bedömningen baseras på att nämnden tagit beslut om att behandla rekommendationerna genom en seminariedag. Nämnden beslutade därefter om en digital seminariedag, men den uppges vara uppskjuten på grund av coronapandemin. Förvaltningen har fått uppdrag att se över den övergripande utvecklingsplanen. Det framgår att arbetet ska redovisas senare under hösten 2020.

Åtterrapporteras elevernas måluppfyllelse systematiskt till nämnden? Vidtar nämnden aktiva åtgärder vid bristande måluppfyllelse?

lakttagelser

I *Årscykel Gymnasienämnden, 2020-02-12*, framgår planeringen för samtliga nämndssammanträden och vilka fasta ärenden som tas upp under respektive möte. Nämnden har enligt årscykeln sex sammanträden under året, och följer upp måluppfyllelse särskilt vid sammanträde 2 i mars/april samt sammanträde 4 i augusti/september. Utöver det följs måluppfyllelse upp t ex i samband med delårs- och årsbokslut och i samband med uppföljning av interkontrollplanen.

I Riktlinjer för intern kontroll inom Lapplands kommunalförbund, 2012-12-18, framgår att det inför varje verksamhetsår ska upprättas internkontrollplan som ska antas av direktionen respektive gymnasienämnden. Planen ska omfatta de risker och specifika kontrollåtgärder som politisk nivå prioriterar för det aktuella året. Gymnasiechefen har ett övergripande ansvar för internkontroll inom gymnasienämndens ansvarsområde. Av intervjuer framgår att nämnden planerar att ha en gemensam dag för att se över internkontrollplanens kontrollområden, för att säkerställa nämndens uppsikt och tillsyn av verksamheten.

Det framgår av *Internkontrollplan 2019* att en identifierad risk är "Elevers måluppfyllelse". Risken beskrivs vara att andelen gymnasieelever med fullständiga gymnasiebetyg inte ökar och/eller att det genomsnittliga meritvärdet inte ökar. Det kontrollmoment som finns är att förbundet ska se hur andelen elever med fullständiga gymnasiebetyg, respektive meritvärde, utvecklas över tid. Detta ska följas upp genom årlig jämförelse med riksgenomsnittet, samt att meritvärden och andel med fullständiga betyg kopplas till enhet. Gymnasiechefen ansvarar för uppföljning till nämnd och direktion, senast i samband med årsredovisningen.

Det framgår av *gymnasienämndens protokoll 2019-09-04* att elevers måluppfyllelse har följts upp under området "uppföljning internkontroll". I *gymnasienämndens protokoll 2020-02-12*, framgår också en uppföljning av internkontroll, vilket bland annat inkluderar elevers måluppfyllelse. Av protokollet framgår att resultaten rapporterats till nämnden 2019-09-04 och bedöms därför inte aktuellt att behandla. I *gymnasienämndens protokoll 2020-04-01*, § 29, framgår att måluppfyllelsen för eleverna ska jämföras med nationell statistik.

I *gymnasienämndens protokoll 2020-05-27* har elevers måluppfyllelse följts upp. Bland annat antal genomsnittliga betygspoäng per program, skillnaden mellan flickor och pojkar, andel med studiebevis/examen samt jämförelse med nationell statistik. Uppföljningen gäller för innevarande år så jämförelse med 2019 saknas. Det framgår exempelvis att flickor fortfarande har högre betygspoäng än pojkar. Jämfört med riket ligger förbundet relativt jämnt, vissa ligger under och vissa över. Utöver det framgår ingen analys av t ex underliggande orsaker till resultaten.

I nästkommande *gymnasienämndens protokoll 2020-08-26* framgår att nämnden fått en uppföljning av måluppfyllelse för avgångseleverna för 2020, enligt nedan:

Tabell 4: Förbundets sammanställning av avgångselevernas resultat

	2020	2019
Summa antal avgångselever	407	415
Antal avgångselever yrkesförberedande program	229	216
Antal avgångselever högskoleförberedande program	178	199
Summa och andel med gymnasieexamen	365 89,7%	367 88,4%
Summa och andel med yrkesexamen	208 90,8%	192 88,9%
Summa och andel med högskoleförb. examen	157 88,2%	175 87,9%

Det framgår att flickor har högre betyg än pojkar och att fler elever 56%, väljer ett yrkesprogram än högskoleförberedande jämfört med riket där det är 33%. Andel elever som uppnår grundläggande behörighet till universitet och högskola är 53,6% i förbundet, jämfört med rikets 73,4 %. Det kan, enligt intervjuer, delvis förklaras med att fler elever jämfört med riket läser ett yrkesprogram, där det krävs aktiva kursval för eleven för att få behörighet till högskola. Det framgår också en diskussion om avhoppade elever och ungdomar som inte påbörjar gymnasiet. Nämnden får också ta del av enheternas utvecklingsplaner, som beskrivits ovan. Där framgår måluppfyllelse per enhet samt en analys från enheterna om behov, t ex framkommer behov stödmaterial för att främja närvaro samt stödpersonal t ex socialpedagog.

I *gymnasienämndens protokoll 2019-11-06* framgår att nämnden beslutat att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram information om elevers avhopp. Av *gymnasienämndens protokoll 2020-02-12* framgår att förvaltningen redovisat hur avhopp ser ut per enhet och viss analys av anledningar. Det framgår av protokollet att nämnden inte fattar något nytt beslut om åtgärder, men av intervjuer framgår att nämnden planerar en seminariedag gällande elever som hoppar av gymnasiet.

Utöver ovanstående uppföljning framgår inte något aktivt beslut från nämnden, eller någon analys av måluppfyllelsen kopplat till t ex enheternas utvecklingsplaner och de behov som lyfts där.

Av intervjuer framgår att nämnden upplever att de får en bra återkoppling av måluppfyllelsen, men att det behövs mer analys. Det framgår av intervjuer med rektorer och lärare att dessa också anser att den återrapportering som görs till nämnden ofta handlar om ekonomin, men att de efterfrågar mer dialog kring analys av t ex resultaten och de underliggande faktorerna. Det framgår också att det från rektorer och lärare behövs ett bättre, och mer strukturerat underlag, för att ge nämnden förutsättningar att fatta aktiva beslut. Från intervjuer med central nivå framgår också att arbete med analyser och åtgärder är något man vill utveckla och arbeta mer med.

Angående aktiva beslut från nämnden är uppfattningen från rektorer och lärare att de beslut som direkt kommer till verksamheten framförallt rör ekonomin. Det finns också en åsikt om att återkopplingen från nämnden, utifrån de underlag som lämnas, kan bli bättre. Vidare framgår att beslut fattats av nämnden t ex fattats om att exempelvis utveckla lärlingsutbildning inom förbundet. Det framgår av intervjuer att samtliga yrkesutbildningar även går att läsa som lärlingsutbildningar, och att det visat sig ha positiva effekter på närvaro för elever som under grundskolan haft hög frånvaro. Även beslut om lönetillägg för pensionerade lärare som stannar kvar uppges vara beslut som fattats utifrån situationen med behöriga lärare.

Bedömning

Bedömningen är att elevernas måluppfyllelse rapporteras systematiskt till nämnden.

Bedömningen baseras på att det av årshjul och protokoll framgår att nämnden får en löpande uppföljning av måluppfyllelse. Av intervjuer framgår att återrapporteringen fungerar väl.

Bedömningen är att nämnden inte vidtar aktiva åtgärder vid bristande måluppfyllelse.

Bedömningen baseras på att det av protokollen inte framgår några beslut utifrån återrapporteringen. Det saknas analys på huvudmannanivå mellan måluppfyllelse och enheternas analyser av behov, t ex vilka åtgärder som krävs från central nivå utifrån enheternas förutsättningar. Av intervjuer framgår att återrapporteringen från enheterna kan bli mer strukturerad för att ge nämnden bättre förutsättningar för att fatta beslut.

Revisionell bedömning

Den revisionella bedömningen är att gymnasienämnden inte helt säkerställer att de resurser som avsätts till gymnasieskolan används på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt för att ge eleverna goda förutsättningar till hög måluppfyllelse vad avser kunskapsmålen, samt att den interna kontrollen inom området inte helt är tillräcklig.

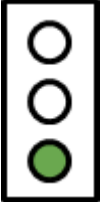

Rekommendationer

För att utveckla verksamheter föreslår vi gymnasienämnden att pröva följande rekommendationer:

- Att gymnasienämnden säkerställer att organisationen av personella resurser, t ex behöriga lärare och elevhälsan, är tillfredsställande för samtliga enheter.
- Att gymnasienämnden prövar behovet av en resursfördelningsmodell för att säkerställa att resurser fördelas utifrån elevernas förutsättningar och behov, t ex genom en analys av olika påverkansfaktorer.
- Att gymnasienämnden utvärderar förbundets arbete med mål för goda studieresultat, samt hur förbundet kopplat till detta kan arbeta med att minska frånvaro.
- Att gymnasienämnden säkerställer att en analys sker kopplat till måluppfyllelse, t ex vilka åtgärder som krävs från central nivå utifrån enheternas behov och förutsättningar.
- Att gymnasienämnden prövar behovet av en gymnasieskolplan.

Bedömning utifrån revisionsfråga

Revisionsfråga	Kommentar	
Är verksamheten organiserad på ett sätt som ger eleverna goda förutsättningar till hög måluppfyllelse avseende elevernas kunskapsmål?	Delvis uppfyllt Andel elever med examen/studiebevis inom 3 år skiljer sig mellan kommunerna. Avseende behöriga lärare är det en utmaning inom förbundet. Att dela resurser uppges fungera väl. Organisation och samverkan med elevhälsan fungerar olika bra. Det framgår vissa svårigheter att t ex arbeta förebyggande. Försteläraryuppsdraget utvärderas löpande och behov finns av kompetensutveckling.	
Fördelas resurser utifrån elevernas behov och förutsättningar?	Ej uppfyllt Det saknas en modell som tar hänsyn till elevers olika förutsättningar och behov. Fördelningen görs utifrån en uppräknad summa per kommun med korrigeringsfaktor för elevantal. Det framgår olika uppfattningar om och hur fördelning sker utifrån kostnad per elev per program. Fördelning utifrån behov styrs främst på enhetsnivå och det saknas analys av t ex faktorer som socioekonomi.	
Finns en god budgetdisciplin i verksamheten?	Uppfyllt Förbundets prognos är att underskottet från tidigare år kommer att återställas. Nämnden har antagit riktlinjer för att bättre följa upp ekonomin. Det framgår att nämnden följer upp negativa avvikelser för enheterna avseende analys och åtgärdsförslag.	

<p>Finns uttalade förväntningar på goda skolresultat?</p>	<p>Delvis uppfyllt Det finns mål om goda studieresultat. Målet om högre meritvärde har uppnåtts, och det framgår av intervjuer att revidering av målen inte har diskuterats. Av enheternas utvecklingsplaner framgår att det inom vissa program är svårt att motivera elever till höga resultat, samt att frånvaro upplevs som den största påverkansfaktorn. Det pågår arbete med att mer systematiskt fånga upp frånvaro på enhetsnivå.</p>	
<p>Vilka beslut och åtgärder har nämnden vidtagit/planerar sedan revisorernas granskning av kvalitetsarbetet 2019?</p>	<p>Uppfyllt Nämnden har tagit beslut om att behandla rekommendationerna genom en seminariedag. På grund av corona har detta inte kunnat ske, men en digital seminariedag är det fattat beslut om. Förvaltningen har fått uppdrag att se över den övergripande utvecklingsplanen. Det framgår att arbetet ska redovisas senare under hösten 2020.</p>	
<p>Återrapporteras elevernas måluppfyllelse systematiskt till nämnden?</p>	<p>Uppfyllt Det framgår av årshjul och protokoll att nämnden får en löpande uppföljning av måluppfyllelse. Av intervjuer framgår att återrapporteringen fungerar väl.</p>	
<p>Vidtar nämnden aktiva åtgärder vid bristande måluppfyllelse?</p>	<p>Ej uppfyllt Av protokollen framgår inte några beslut utifrån återrapporteringen. Det saknas analys på huvudmannanivå mellan måluppfyllelse och enheternas analyser av behov, tex vilka åtgärder som krävs från central nivå utifrån enheternas förutsättningar.</p>	

Bilagor

Referenslista

Årscykel Gymnasienämnden, 2020-02-12
Rutiner för budgetuppföljning, Lapplands gymnasium
Lapplands gymnasiums systematiska kvalitetsarbete, 2019
Lapplands gymnasiums vision, presentation
Vår vision, våra fyra hörnpelare, presentation direktionen
Övergripande utvecklingsplan Lapplands gymnasium 2019-2021
Övergripande utvecklingsplan rev bilaga 2019, 2019-09-04

Utvecklingsplan 2020 för följande enheter:

- Pajala enhet 1
- Jokkmokk enhet 1
- Gällivare enhet 1-3
- Kiruna enhet 1-3

Enheternas utvecklingsplan 2020, gemensam mall
Pedagogernas ind analys av läsåret 2019-2020, gemensam mall
Resultat avgångselever 2020
Elevenkät fjärrundervisning, 2020
Reglemente för gymnasienämnd - Lapplands gymnasium, 2017-03-08
Förbundsordning för Lapplands kommunalförbund, 2015-06-22
Delegationsordning för Lapplands gymnasium, 2018-06-13
Riktlinjer för intern kontroll inom Lapplands kommunalförbund, 2012-12-18
Sammanställning av internkontroll LKF 2018
Sammanställning av internkontroll LKF 2019
Rapport överordnade risker utifrån internkontrollplan 2019, 2020-02-20
Budgetdirektiv Gymnasiet 2020, 2019-10-11
Budgetsammanställning 2020
Internbudget LG 2020
Kostnader datorer 2020, till budget 2020
Läromedelsbudget per program 2020

Protokoll från gymnasienämnden följande datum:

- 2019-09-04, 2019-11-06, 2020-02-12, 2020-04-01, 2020-05-27, 2020-08-26, 2020-09-30

November 2020

Hans Forsström
Uppdragsledare

Ida Pelli
Projektledare